

DRENTHE WIL ZICH NIET PROFILEREN ALS DE BEJAARDENPROVINCIE VAN NEDERLAND

Het wegvallen van de Europese binnengrenzen zal voor de noordelijke provincies van ons land ingrijpende gevolgen hebben op het gebied van regionaal-economisch beleid, woningbouw, recreatie, landelijke gebieden etcetera. Over het algemeen wordt –in tegenstelling tot de Randstad– aan de drie noordelijke provincies echter relatief weinig aandacht besteed. Daarom staat Noord-Nederland deze keer centraal. Over het ruimtelijk beleid van Noord-Nederland in het algemeen en dat van Drenthe in het bijzonder sprak AGORA met drs. ing. G. Hesselink. Hij is binnen de provincie Drenthe werkzaam als projectleider voor het streekplanwerk. Op onze eerste vraag, vindt u dat het Rijk met het oog op de economische achterstand van Noord-Nederland voldoende aandacht schenkt aan de economische ontwikkeling van het noorden van het land, antwoordde hij:

Met de economische achterstand van Drenthe valt het wel mee. Het werkloosheidscijfer ligt onder het landelijk gemiddelde en vooral de laatste jaren heeft een stijging van de werkgelegenheid plaatsgevonden. Het is moeilijk aan te geven of deze positieve ontwikkeling een gevolg is van het rijksbeleid of van een autonoom proces. De rijksoverheid zou volgens mij wel meer rekening kunnen houden met de specifieke eigenschappen van de drie noordelijke provincies. Je ziet nu toch vaak dat het de Randstad versus de rest van Nederland betreft.

Het stedelijk beleid, zoals dat ook in de Vierde Nota Extra (Vinex) wordt weergegeven, is met name gericht op de sterkere gebieden. Het beleid ten aanzien van het landelijk gebied richt zich juist op de zwakke kanten, vooral waar het gaat om milieuproblemen. Dat heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat de 'groene koers' die is uitgezet vooral opgaat voor Noord-Brabant. Landelijke gebieden met relatief

weinig milieuproblemen, zoals hier in Noord-Nederland, krijgen daardoor onvoldoende aandacht. Ik begrijp wel dat men de gebieden die er het ergst aan toe zijn wil verbeteren, maar het is onlogisch om voor de landelijke en stedelijke gebieden een verschillend beleid te voeren.

Door het aanwijzen van de stad Groningen als stedelijk knooppunt zijn de contacten tussen Groningen, Friesland en Drenthe geïntensiveerd. Er is een projectgroep Groningen, Assen, Drachten (GAD) in het leven geroepen om de mogelijkheden voor een stedelijk knooppunt te onderzoeken. Dit impliceert een grotere mate van samenwerking tussen de drie provincies. Dat zie je nu al in de reactie op de Vinex, die gezamenlijk is uitgebracht. Men streeft uiteindelijk naar samenwerking op allerlei gebieden.

Drenthe richt zich, met Groningen en Friesland op een 'Hanzeregio', in samenwerking met Nedersaksen. Verwacht u hier positieve gevolgen van?

Concrete resultaten als gevolg van de Hanzeregio zijn nog niet zichtbaar. Wel is er een projectgroep opgericht om de plannen inhoudelijk vorm te geven. Een positief gevolg van de Hanzeregio zou kunnen zijn dat we als regio financiële steun krijgen van de Europese Gemeenschap. Op dit moment krijgen alleen Friesland en de grensgebieden steun, omdat zij aan een aantal criteria voldoen. De Hanzeregio berust trouwens op historische gronden. Vroeger werd er van hier tot aan Konigsberg in Oost-Pruisen eenzelfde dialect gesproken en ook op andere punten bestonden er overeenkomsten.

Daarnaast was er sprake van levendige handelscontacten. Door de grotere betekenis van de nationale staten en de toegenomen migratie zijn deze overeenkomsten en contacten afgenomen. Ik denk dat de mensen hier meer van bijvoorbeeld Zuid-Frankrijk weten dan van wat zich aan de andere kant van de grens afspeelt. Wellicht dat de Hanzeregio de oude contacten herstelt.

"In Drenthe worden woningen gebouwd waar vraag naar is." Foto: Menno Overtoom.

We hebben bij de totstandkoming wel te maken met een aantal concrete problemen. Bremen en Hamburg, bijvoorbeeld, zijn steden met een hoge werkloosheid. Bovendien is de behoefte om naar de andere kant van de grens te gaan niet zo groot. Bremen ligt als winkelcentrum net te ver weg voor Nederlanders en omgekeerd trekt ook Groningen weinig Duitsers. Je moet elkaar iets te bieden hebben en dat is op dit moment gewoon niet veel. Misschien dat twee zwakke broertjes samen sterk zijn, maar dat zal de toekomst moeten uitwijzen.

Moet de provincie, om de basisvoorzieningen in stand te kunnen houden, zich de komende jaren ten aanzien van de woningbouwprogramma's vooral richten op de grote kernen of juist op de kleine?

Het beleid richt zich op de hoofdkernen van de gemeenten, zowel wat de woningbouw als de voorzieningen betreft. Drenthe mist een echt grote plaats met alle voorzieningen. Dat kan als een nadeel worden opgevat, maar we hebben hier vier goed geoutilleerde streekcentra, die goed verspreid over de provincie liggen. Men woont dus nooit al te ver van de voorzieningen af. Het is onmogelijk in elke kleine kern de basisvoorzieningen in stand te houden. Door een concentratie van voorzieningen in de hoofdkern van de gemeente vergroot je de levensvatbaarheid van het voorzieningenniveau in die plaatsen. Ook in Groningen en Friesland wordt, hoewel met tegenzin, het beleid omgebogen. Het is daar uiterst moeilijk om het inwonertal van kleine kernen te laten groeien. In Friesland biedt men nu zelfs sociale huurwoningen als tweede woning voor stedelingen aan. De verkoopresultaten zijn te verwaarlozen. Dat geeft wel aan hoe moeilijk de situatie daar is. Drenthe heeft een aantrekkelijk landschap met een prettig woonmilieu. Forensen –met name uit de stad Groningen– zullen daarom ook eerder in Drenthe dan in Groningen een huis zoe-

ken. Dat heeft ook te maken met de architectuur. Kennelijk worden er in Drenthe woningen gebouwd waar meer vraag naar is. Het is wel aardig om hoog te scoren in vakbladen over architectuur, maar daar schiet je weinig mee op als de woningen niet in de smaak vallen. Bovendien is er in veel kleine kernen wel een bedrijfje dat, evenals de landbouw, de inwo-

nenieren. Deze ouderen zullen zich ook in de grotere hoofdkernen vestigen, dus voor de kleinere kernen heeft deze ontwikkeling niet specifiek gunstige gevolgen.

Voorlopig wordt er nog geen actief beleid gevoerd ten aanzien van Drenthenieren. Drenthe profileert zich niet als de jaardenprovincie van Nederland. Een te geplande ontwikkeling van het Drenthenieren is ook niet aantrekkelijk. Een voorbeeld: enige tijd geleden was er in De Wijk –bij Meppel– sprake van de voorbereiding voor een woonproject voor rijke ouderen. Uiteindelijk is dit door de projectontwikkelaar niet uitgevoerd, omdat zo iets een te grote clustering van mensen met dezelfde sociaal-economische positie tot gevolg zou hebben. Dat is niet bevordelijk voor de integratie in de gemeenschap en geeft ook geen aantrekkelijk woonmilieu.

Het Drenthenieren laat al zien dat het landschap van Drenthe aantrekkelijk wordt gevonden om de vrije tijd door te brengen. Wat is het beleid van de provincie ten aanzien van de recreatie?

De recreatie in Drenthe wordt gekenmerkt door relatief veel bungalowparken. Deze bevinden zich vooral in de bosrijke gebieden en op de Hondsrug. Het provinciaal beleid richt zich op de recreatieve ontplooiing van de andere gebieden, zoals de Veenkoloniën. Wij heb-

ben liever dat een projectontwikkelaar dáár, dan in de toch al met vakantiehuizen dichtbevolkte gebieden aan de slag gaat. Tot nu toe is de belangstelling voor gebieden als de Veenkoloniën echter gering. De markt voor recreatieparken lijkt ook enigszins verzadigd. Voor zeer mooie plekken, zoals op de Hondsrug, is er natuurlijk altijd wel belangstelling, maar juist daar proberen wij de ontwikkeling af te remmen.

PETER GRAMBERG EN MENNO OVERTOOM
Redactie AGORA

Het aantrekkelijke landschap van Drenthe.
Foto: Jur Bosboom.

ners aan de kern bindt. Op die manier behouden veel kleine kernen bestaansrecht. Maar ik ontken niet dat er op den duur een verschraving van het platteland optreedt. Ik denk dat dit onvermijdelijk is.

Zou de trek van ouderen vanuit andere provincies naar Drenthe hierin verbetering kunnen brengen?

Er is nog geen sprake van massale vestiging, maar de trend is zo duidelijk dat er zelfs een woord voor is bedacht: Drent-